

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 1/2015

Vårsemesteret

Instituttleders hilsen

Dette nummeret av FoF-bulletinen understreker et gledelig høyt aktivitetsnivå på instituttet. I de siste seks ukene av semesteret har vi vært vertskap for 8 internasjonale konferanser, alle med verdensledende forskere. Konferansene har i stor grad vært tverrfaglige og tverrfakultære. I mai gjennomførte vi en konferanse sammen med nevrovitere om hørselshallusinasjoner. I juni arrangerte vi en workshop sammen med Centre for the Study of Mind in Nature (CSMN) i Oslo med ulike tema relatert til helseprioriteringer. Hovedproblemstillingen var likevel filosofisk: hvorfor er det ille for personen selv at hun dør? Filosofer som Jeff McMahan fra Oxford og Frances Kamm fra Harvard var blant deltagerne. Prosjektet *Poetry and Philosophy* hadde sin avslutningskonferanse nå i juni. Et prosjekt som ble omtalt som banebrytende nytt av flere internasjonale toppeksperter. *Wittgenstein, Philosophy of Mind & Naturalism* samlet et femtitalls forskere fra hele verden like etter. Et par uker tidligere hadde matematikkens filosofi, også med delvis utgangspunkt i Wittgenstein, samlet andre forskere i den årlige workshopen som Sorin Bangu organiserer i vitenskapsfilosofi. Så hadde vi en konferanse om forskningsetikk med deltagere fra Japan, Kina, Hong Kong, Singapore og USA og hvor hovedfokus var rettet mot risikovurderinger i klinisk forskning. I skrivende stund pågår både en konferanse i sinnfilosofi og en med tittelen *Kants Tugendlehre im Lichte der Rechtlehre* (på Solstrand).

Vi er også inne i en god utvikling når det gjelder våre studenter. Til tross for at færre studenter begynte på filosofistudiet i fjor, har vi klart å opprettholde studenttallet fordi færre studenter faller fra. Studiepoengproduksjonen er derfor også stabil. Målet må være en økning i studiepoengproduksjonen, og da har vi et stort potensiale på masternivå, både når det gjelder internasjonale studenter, og studenter fra tverrfaglige program, som kognitiv vitenskap, kjønnsstudier og retorikkprogrammet. Med fleksibiliteten som ligger i de nye opptakskravene til masterprogrammet vårt, vil vi ha gode muligheter til å øke antall studenter på det nivået.

Den gledelige utviklingen ved FoF er et resultat av betydelig innsats fra alle som jobber her. Jeg ønsker derfor alle en riktig god, og velfortjent, sommerferie!

Velkommen tilbake i august når vi igjen tar imot de de over to tusen studentene som tar sine første universitetskurs her hos oss.

Med vennlig hilsen
Reidar Lie

Nytt fra Instituttrådet

FoF overtar administrasjonen av retorikk-programmet (sak 2015-02)

En betingelse fra FoFs side for å overta programmet er at studieplanen blir betydelig forenklet og at instituttet får tilført administrative ressurser. Hans Marius Hansteen trer inn i programstyret som ny leder. Ut over det vil dagens styremedlemmer fortsette.

Emneplanendringer (faget) (sak 2015-07)

Det ble gjort en del mindre endringer i filosofihistorieemnene der det blir presisert at fokus skal være på de 4-5 mest sentrale filosofene i oversiktsemnene og at en i originaltekstsemnene skal fokusere på ett sentralt verk fra aktuell periode.

Emnetittelen på FIL314 endres til *Forskningsprosjekt i filosofi*, og vurderingsformen endres fra muntlig eksamen til mappevurdering.

På masterprogrammet i filosofi (MAHF-FILO) ble det gjort endringer i kriteriene for opptak til studiet. Hovedpunktene i endringene er:

«Følgjande kan kvalifisere for opptak:

- minst 60 studiepoeng i filosofi frå studium med basis i humaniora eller samfunnsfag, for eksempel BA i retorikk, BA i kjønnsstudiar og BA i kognitiv vitskap, eller tilsvarende studium frå utanlandske universitet
- 30 studiepoeng i tillegg som er relevante for masterstudiet
- tilleggssøknad (500 - 700 ord) som gjer greie for relevant fagleg bakgrunn og kompetanse

Søklarane vert individuelt vurderte av fagmiljøet.»

(Dette er da et tillegg til det ordinære opptakskravet til masterstudiet i filosofi (ba-grad med 90 studiepoengs spesialisering i filosofi).)

Emneplanendringer *Examen philosophicum* ved Det juridiske fakultet (sak 2015-08)

Det ble gjort en del endringer i emneplanen for EXPHIL-JUSEM. Endringene er motivert ut fra at en også på denne varianten vil slå sammen de to emnedelene. Dette gjelder fra og med høsten 2015.

Mentorordning ved fagstudiene i filosofi: Evaluering (sak 2015-16)

Mentorordningen ved fagstudiene som ble innført fra og med våren 2015 (sak 2015-16) videreføres og innføres som permanent ordning for studenter både i første og andre semester fra og med høstsemesteret 2015.

Utlysning av postdoktorstilling (sak 2015-17)

FoF har fått fakultetets sanksjon for å lyse ut den neste ledige stipendiatstillingen som en postdoktorstilling og instituttrådet slutter seg til denne omdisponeringen. Forslag til utlysningstekst for stillingen vil bli lagt frem på første instituttråd i neste semester og en ser for seg at tiltredelsen bør skje i august 2016.

Noen kommer og noen går

Administrasjonen

Som de fleste vil ha registrert har vi fått to nye medarbeidere i vår administrasjon, *Hanne Svanholm Misje* og *Deirdre Catherine Smith* som begge er ansatt i stillinger som studie-konsulenter. En kort presentasjon av de to er på sin plass:

Hanne er 27 år gammel og kommer fra Gulen i Sogn og Fjordane. Hun kommer fra stilling som eksamenskonsulent ved Psykologisk fakultet, der hun har arbeidet i et vikariat det siste året. Hun er utdannet bachelor i språk og informasjon og har sin mastergrad i engelsk språk og litteratur. Sin unge alder til tross har hun allerede en meget variert erfaringsbakgrunn i tillegg til sitt nylige administratorvirke - bl. a. tre år i deltid som logistikk-koordinator på forsyningsbasen på Mongstad.

Hoveddelen av hennes stilling her hos oss vil være å administrere Examen philosophicum og Examen Facultatum-ennene (Språk og kommunikasjon, Tekst og kultur og Akademisk skriving). Hun skal dessuten være leder for et større prosjekt knyttet til revisjon av instituttets eksamensavvikling.

Deirdre er kjent for de fleste allerede, ikke minst gjennom at hun i en tiårsperiode har virket som seminarleder ved Examen philosophicum og som forsker på blant annet EU-prosjektene Discovery, AGORA og DM2E. Mindre kjent er det nok at hun også har flere års erfaring som administrativ medarbeider ved

Amherst College i USA og som kontorsjef i et fiskeoppdrettsfirma her i Bergen.

Deirdre skal i første omgang administrere Examen philosophicum i nært samarbeid med Hanne, men vil nok etter hvert også få et bredere spekter av arbeidsoppgaver.

Vi melder også at *Daniel Fitjar* sin midlertidige stilling (40 %) er forlenget ut kalenderåret. Hans hovedoppgave er å være studieveileder for retorikkprogrammet som vi overtar administrasjonen av i disse dager.

Daniel vil for øvrig - på papiret - være vikar for vår studieleder Ståle Melve, som etter ferien skal ut i sin årlige fedrepermisjon.

Endelig benytter vi anledningen til å takke av [Gunhild Raunsgard](#) også her. Etter tre år hos oss forsvinner hun nå til Høyskolen i Bergen

for å arbeide med digitalisering av undervisning og eksamen. Gunhild var i utgangspunktet ansatt som «administrativ koordinator» for Examen philosophicum, men som mange har erfart vokste hun raskt ut av denne rollen og endte opp med et bredt og mangslungent spekter av oppgaver som sprente tilvante forestillinger om hva man gjør og ikke gjør i slike stillinger. Hun blir sterkt savnet både som medarbeider og medmenneske, og ønskes all mulig lykke i sitt nye virke.

Fra markeringen av Gunhilds avskjed her ved FoF

Faglig stab

Tre av de som, gjennom sine ulike ansettelsesforhold, har vært knyttet til instituttet i mange år takket for seg på årets sommeravslutning.

Iver Ørstavik

[Iver Ørstavik](#) takker for seg 1. august i år etter å ha vært tilknyttet instituttet i over tretti år,

først og fremst gjennom sin ansettelse ved exphil. Fra høsten av går Iver over i en 100% stilling ved [Raftostiftelsen](#). Iver har siden 2007 vært aktivist i Raftostiftelsen for menneskets rettigheter, med migrasjon i Mexico og kastediskriminering i India som hovedinteresser. Således kan nok Iver sies å ha kommet hjem hva gjelder yrkeskarriere.

Fra venstre: Sorin Bangu, Finn I. Birkeland, Ståle Melve, Steinar Thunestvedt og Daniel Fitjar

[Finn I. Birkeland](#) har vært engasjert både ved exphil, Tekst og kultur, Akademisk skriving og Interkulturell kommunikasjon. Finn har alltid vært opptatt både av skriving og av flerfaglighet. Med sin nye 100% stilling ved Åsane folkehøgskole der han vil få ansvar for [Skriveverkstedlinjen](#) har vi stor tro på at han både vil trives og at han vil bli en svært god ressursperson for folkehøgskolen.

Helle Nyvold har etter mange år i Bergen og ikke minst som en av FoFs faste støttepillere når instituttet har hatt behov for ekstra-hjelp av ymse slag som undervisning på exphil og Akademisk skriving, redaktørjobber og engasjement ved WAB, for å si litt om hennes allsidige bidrag. Nå har imidlertid Helle bestemt seg for å flytte nordover til [Stokkmarknes](#).

[Christian Erbacher](#) har avsluttet sitt postdoktorprosjekt «[Shaping a Domain of Knowledge by Editorial Processing: the Case of Editing Wittgensteins Work](#)» (NFR: 213080) der han har sett nærmere på den sosiale, filosofiske og historiske konteksten til redigeringen av Wittgenstein's Nachlass.

Den Lutheranske katedralen i Helsingfors, sett fra [Von Wright- og Wittgensteinarkivet](#) ved Helsingfors universitet (WWA). WWA huser en stor del av dokumentene som er brukt i NFR-postdoc-prosjektet "Shaping a Domain of Knowledge by Editorial Processing: the Case of Editing Wittgenstein's Work" (NFR: 213080).

Den velkjente filosofen Ludwig Wittgenstein publiserte ikke særlig mye i sin levetid. I stedet betrodde han tre av sine venner oppgaven med å publisere det de mente var passende fra hans skriftlige produksjon. I de følgende tre tiårene viet de tre arvtagerne – Rush Rhees, Elizabeth Anscombe og G.H.v.Wright – store deler av sitt liv til å gjøre Wittgensteins tanker kjent. Deres bokutgaver fungerer fortsatt som den mest brukte innfallsporten til Wittgensteins filosofi. Etter at Wittgensteins samlede 'Nachlass' ble tilgjengeliggjort via «Bergen Electronic Edition» (OUP 2000, redigert av Wittgensteinarkivet), har bøkene utgitt av Rhees, Anscombe og von Wright blitt nøye gjennomgått og kritisert ut fra et redaksjonelt-filologisk synspunkt. Dette er imidlertid ikke alt når det gjelder historien om å utgi Wittgenstein: sett fra dens sosiale, filosofiske og historiske kontekst blir den redaksjonelle historien av Wittgensteins 'Nachlass' et fascinerende eksempel på hva det vil si å arve og å forme en filosof.

Gjennom prosjektet har en samlet og undersøkt nye arkivopptak i tillegg til å ha gjennomført intervjuer. Dette har vært nødvendig for å kunne rekonstruere den intellektuelle historien om redigeringen av Wittgenstein i et slikt bredt perspektiv. En har på denne måten, i samarbeid med andre institusjonspartnere i Østerrike, England, Finland, Tyskland, Norge og Wales, tatt de første stegene for å avdekke et svært fascinerende kapittel i 1900-tallets filosofi-historie. Flere forskningsprosjekter rundt historien om redigeringen av Wittgensteins 'Nachlass' i dens sosiale, filosofiske og

historiske kontekst er, som et resultat av arbeidet som er gjort i denne prosjektperioden, blitt synlig og flere er i ferd med å synliggjøres. Som et neste steg jobber Christian Erbacher med å forberede en omfattende fremstilling av hele historien om redigeringen av Wittgenstein. Erbacher sender en varm takk til alle kollegaene ved FoF for deres generøse støtte og fruktbare samarbeid i løpet av postdoc-prosjektet.

FoF ønsker alle fire lykke til på ferden videre i livet!

Hein Berdinesens disputas

Hein Berdinesen disputerte 30. januar med avhandlingen [Moralteori og fremtidige generasjoner](#). 29. januar holdt Berdinesen prøveforelesning over det oppgitte emnet «Gitt det faktum at klimaendringene vil forårsake problemer for fremtidige generasjoner, og at nålevende generasjoner kan begrense disse endringene, hvilke konsekvenser bør det få for hvordan nålevende generasjoner håndterer klimaproblemet?» Steinar Bøyum, Institutt for pedagogikk, UiB var 1. opponent og Kjersti Fjørtoft, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, UiT var 2. opponent. Komiteen ble ledet av Espen Gamlund. Settedekan Ole Martin Skilleås ledet disputasen.

Fra venstre: Steinar Bøyum, Hein Berdinesen, Espen Gamlund, Kjersti Fjørtoft og Trygve Lavik

Avlagte mastergrader i 2015

Oda Elisabeth Wiese Tvedt: [Fødselens ontologi – Kjønnforskjellen i Platons og Batailles tenkning om det erotiske begjær](#) (veiledere: Vigdis Songe-Møller og Kristin Sampson)

I sin masteroppgave etablerer Oda Tvedt en fruktbar dialog om kjønnforskjell og det erotiske begjær mellom to så forskjellige filosofer som Platon og Bataille. Hun foretar en selvstendig og kritisk analyse av dem begge: mens Platon utelukker kroppen, men ikke det kvinnelige i sin filosofi, så inkluderer Bataille kroppen, men kun den maskuline kroppen. Hun konkluderer med at "Kvinnekroppen gjenstår fortsatt å innskrive i den erfaringsbaserte filosofien."

Hennes tolkninger bygger i hovedsak på inngående analyser av Batailles pornografiske roman *Historien om øyet* og de to Platon-dialogene *Symposium* og *Theaitetos*. Med sin tolkning om at Platon ikke utelukker det kvinnelige i sin filosofi, men tvert imot foretar en sammensmeltning av det kvinnelige og det mannlige, foretar Tvedt et krast oppgjør med store deler av tradisjonelle feministiske tolkninger av Platon og etablerer dermed et alternativt feministisk perspektiv på Platon.

Oda og veileder Vigdis (på sommeravslutningen)

Nytt fra studentene ved FoF

Vårsemesteret ble innledet med allmøte i regi av fagutvalget. Vi var overveldet av oppmøtet og fikk rekruttert en drøss med nye og engasjerte studenter. Det har vitterlig vært en ny vår for vårt kjære fagutvalg. Ymse grupper har blitt opprettet med sikte på å fremme de interessertes tiltak for faglige og sosiale aktiviteter.

Filosofisk Stipend-Pils har blitt gjenopptatt og videreført. Det har vært svært godt oppmøte og stemningen har vært upåklagelig.

Tirsdag 17. mars arrangerte fagutvalget sjakkturnering i foajéen ved Sydneshaugen 12-13. Det var ca. 15 personer som deltok, hvor flesteparten var tilknyttet FoF. Dessverre var det en fysikkstudent som stakk av med førstepremien som var en tegneseriebok om Bertrand Russell.

Professor Ole Martin Skilleås ledet mandag 23. mars en kveld med vinsmaking og foredrag om vinestetikk i regi av fagutvalget. Arrangementet ble avholdt i det nye møtelokalet i første etasje, og ble en uforbeholden suksess.

Torsdag 23. april dro femten filosofistudenter på hyttetur til Turnerhytten på Ulriken. Bachelor-, master- og stipendiatnivå var alle representert. Som kjent skrev Henrik Ibsen *Vi vandrer med freidig mot* i 1853 etter en av de første borgerturene opp Ulriken. Størsteparten av turfølget gikk fra nedre stasjon, mens noen valgte å ta banen opp. Turfølget var tungt lastet med mat og drikke før de tok fatt på en relativ kort vandring over den faktiske toppen av Ulriken på vei inn til hytta. Det var fremdeles snø å traversere, så mange ble våte på beina.

God stemning på studentenes hyttetur (Turnerhytten)

Kvelden utartet seg til et etegilde akkompagnert av ymse filosofiske samtaler og diskusjoner som rakk ut i de tidlige morgentimer. Det ble skrevet et kollektivt innlegg i hytteboken hvor alle ble oppfordret til å bidra med en setning med et filosofisk tilsnitt. Noen spilte sjakk, og alle bidro til matlaging, opptenning, henting av vann i brønnen og oppvask/utvask. På fredag bar

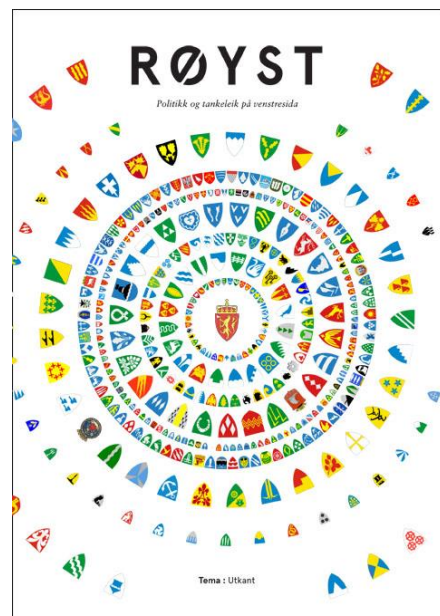
turen ned fra fjellet gjennom snø og liten sikt, men lenger nede ble turfølget møtt av lysegrønne fjellsider dekket med hvitveis. Byfjellene kan by på store naturopplevelser. Turfølget var enige om at turen var en suksess og mange tok til ordet for å gjenta en slik tur neste semester.

Alt i alt har semesteret, fra fagutvalgets perspektiv, vært et av de mest innholdsrike på lang tid, og vi håper å videreføre utviklingen i de kommende semestre.

Filosofistudent og redaktør

Vi tar også med at Preben Sørheim, masterstudent i filosofi, var redaktør for andre utgaven av tidsskriftet [Røyst](#) som har fått hederlig omtale bl.a. av [Norsk tidsskriftforening](#). Tidsskriftet med undertittelen «Politikk og tankeleik på venstresida» har også blitt omtalt i [På Høyden](#).

Forum og blogg for politisk teori

Følgende foredrag har blitt holdt i vår:

- Onsdag 4. februar: Espen Gamlund og Carl Tollef Solberg: [Når er det verst å miste sitt liv?](#)
- Onsdag 4. mars: Nils Gilje: [Hitler som politisk tenker](#)
- Onsdag 8. april: Jørn Jakobsen og David Vogt: [Er rettferdighet relevant for strafferetten?](#)
- Onsdag 6. mai: Cornelius Cappelen og Kristine Bærøe: [Personlig ansvar og helse](#)

Det har også vært stor aktivitet på bloggen [PolitiskFilosofi.no](#). En titt innom [arkivet](#) til bloggen gir en god oversikt og lett tilgang til innlegg en ønsker å lese. Vi vil også nevne at blogginnlegg bl.a. har medført forespørsel fra BT om å skrive kronikk om aktuelt tema.

1. etasje Sydneplassen 12/13

Det nye møte-/seminarrommet i 1. etasje har også blitt innviet dette semesteret. Rommet har vist seg å være særdeles godt egnet til både møte- og seminarvirksomhet. God akustikk og gode lysforhold. At rommet i tillegg har utstyr for videokonferanser m.m.er et klart gode og gir også hele instituttet et mer profesjonelt preg.

Rommet har også vært brukt til ulike markeringer. Og ikke minst har våre studenter hatt et sted hvor de bl.a. hadde sjakkturnering og vinsmaking dette semesteret (omtalt i studentenes egen spalte).

Vi tar med noen bilder fra det nye møte-/seminarrommet både med og uten folk, først uten:

Og så med folk (fra sommeravslutningen):

Undervisning høsten 2015

Kode	Emne	Faglærer
FIL121	Filosofihistoria frå opplysningstida til 1900-talet	Ole M. Skilleås (FS) / Trygve Lavik (FS)
FIL123	Eit filosofisk originalverk frå opplysningstida til 1900-talet	Carola Freiin von Villiez (FS)
FIL124	Introduksjon til praktisk filosofi	Lars Svendsen (FS)
FIL125	Introduksjon til teoretisk filosofi	Sorin Bangu (F) / Mette Hansen (S)
FIL126	Introduksjon til språkfilosofi	Ole Hjortland (FS)
FIL107/237 /337	Politisk idéhistorie	Jørgen Pedersen (F) / Iuri Kozik (K)
FIL128/228 /328	Moralfilosofi	Paola de Cuzzani
FIL217/317	Wittgensteinstudier (E)	Simo Säätelä (F) / Kevin Cahill (F)
FIL233/333	Filosofi i antikken (E)	Hallvard Fossheim (F)
FIL230/231 /232/310/ 330	Utvalgte fenomenologiske problemstillinger	Konrad Rokstad (F)
	Perception and consciousness (E)	Mette Hansen (F) / Gunnar Karlsen (F)
FIL251	Bacheloroppgåve	
FIL311	Masterseminar 1 (E)	Ole Hjortland
FIL312	Filosofiske kjelder og kjeldekritikk (E)	Ole Hjortland
FIL313	Masterseminar 2 (E)	Ole Hjortland
FIL314	Forskningsprosjekt I filosofi (NB! Nytt navn)	Sorin Bangu
FILO350	Masteroppgåve	
LOG200/ 201/300	Modallogikk	Ragnhild Jordahl (FS)
RET208	Praktisk argumentasjon	Amund Børdahl (F)
RET209	Interkulturell kommunikasjon	Amund Børdahl (F)
FIL623	Introduksjon til etikk for helsearbeidarar	Hallvard Fossheim / Espen Gamlund m.fl.

F= forelesninger; S= seminarer;
K= kollokvier; E=undervises på engelsk;
600-nivå er Etter- og videreutdanningskurs

Vårens internasjonale konferanser, workshops m.m.

Her gir vi en oversikt over større arrangementer i regi av FoF våren 2015. For nærmere omtale av foredragsholdere m.m., se FoFs kalender.

- 18.-19. mai: [Auditory hallucinations and "hearing voices" - common challenges for neuroscience and philosophy?](#)
- 04.-05. juni: [Bergen Philosophy of Science Workshop 2015](#)
- 10.-12. juni: [Internasjonalt symposium: Poetry and Philosophy in the Light of Plato's Apology](#)
- 12.-13. juni: [NWS: Wittgenstein, Philosophy of Mind & Naturalism](#)
- 18.-19. juni: [Ethics and Clinical Research - Research Ethics workshop](#)
- 24.-25. juni: [Cognitive penetration in perception](#)
- 25.-26. juni: *Kants Tugendlehre im Lichte der Rechtslehre* (Ble arrangert på Solstrand og vil bli nærmere omtalt i høstens bulletin.)

For de som ønsker en samlet oversikt over arrangementer ved FoF anbefaler vi en titt innom kalenderen. Der kan en få oversikter år for år: www.uib.no/fof/kalender/år

Poetry and Philosophy In the Light of Plato's Apology

Platon-prosjektet "Poetry and Philosophy", som nå går mot slutten, viet [sitt siste internasjonale symposium](#) (10. – 12. juni) til Sokrates' forsvarstale. De aller fleste som gjennom årene har vært involvert i prosjektet, var til stede: Platon-forskere fra USA, Italia, Danmark og Bergen. Til sammen var det nesten førti deltakere på symposiet.

Denne lille, tilsynelatende enkle, teksten, hvor Platon lar sin filosofiske helt presentere seg selv og sin filosofiske oppgave både for sine samtidige og for oss, gir et interessant innblikk i Sokrates' konfliktfylte forhold til sine medborgere og det athenske demokrati.

Forholdet mellom filosofi og politikk ble da også – direkte eller indirekte og på en rekke ulike måter – diskutert av alle foredragsholderne. Forsvarstalen, som leses og undervises bredt over hele verden, er i forbausende liten grad blitt underkastet seriøs analyse, og det er å håpe at dette symposiet, som ble et høydepunkt for prosjektet, vil - når innleggene blir bearbeidet for publisering - bidra til å rette på dette.

Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet i Roma

Kirken Santa Maria in Trastevere

Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet holdt seminar ved Det norske institutt i Roma 25., 26. og 27. mars, nok en gang med over 20 deltakere. Temaet for seminaret var:

The Culture of Images, Film and Cinematic Thinking, and the Aesthetics of our Age.

Thinking Sense, Feeling and the Body in Contemporary Modernity.

Blant deltakerne utenfra vil vi særlig nevne [Franco Berardi](#) kjent filosof og aktivist som underviser ved [Breaakademiet](#) i Milano; [Ivelise Perniola](#) som er filmviter og associate professor ved [Universita di Roma III](#), [Stian Grøgaard](#), professor ved [Kunsthøgskolen i Oslo](#) og [Thorvald Sirnes](#), førsteamanuensis ved SVT, UiB.

Onsdagen var satt av til workshop hvor en rekke innlegg ble holdt som avfødte livlig og fruktbar diskusjon. Torsdag og fredag ble følgende innlegg holdt:

- [Arild Utaker](#): *The Image as a Philosophical Problem: Why Foucault*

and Magritte could not understand each Other.

- [Jesper Alvær](#) (Kunsthøgskolen i Oslo): *An interim note on unfinished work: The presentation had focus on a few case studies or rather situations, set up in particular within the project Work, work. Anonymous co-authorship, delegation, employment and membership will be foregrounded in the first part. With examples from a recent exhibition; artistic labour and notions of competence will be in focus for the second part.*
- [Remi Nilsen](#) (redaktør av norske [Le Monde Diplomatique](#)): *The Images, Technologies and Economy of Late Modernity.*
- [Helge Pettersen](#): *Philosophy of Film as Cinematic Philosophy. Cinema and thought in Deleuze.*
- [Franco Bifo Berardi](#): *The European Crisis between Gothic Severity and Baroque Dissipation.*
- [Hans Jacob Ohldieck](#): *Clairobscur and clairvoyant: Continuities of the Baroque in Deleuze's Aesthetics*
- [Thorvald Sirnes](#): *Asian Thought in Perniolas 20th Century Aesthetics and the Problems of late Modernity.*
- [Stian S. Grøgaard](#): *Untitled. A grammatical approach to visuality.*

Paneldiskusjon med presentasjon av Mario Perniolas bok "[Art and its Shadow](#)":

- Ivelise Perniola: *The Return of the Real: the death of beauty in the system of arts.*
- Kristine Træland (master i filosofi fra UiB og medlem i forskergruppen): *Dystopian Irony and The Shadows of Man. A comparison between concepts of strategy in Mario Perniola and Franco "Bifo" Berardi.*

Markering av Orson Welles

Den 20. mai holdt *Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet* en markering av regissøren Orson Welles, som ble født for hundre år siden i år. Filmene "The Stranger" og "F for Fake" ble vist. Hans Jacob Ohldieck og Helge Pettersen innledet. Ohldieck tok utgangspunkt i forbindelsen mellom Welles og barokken i Deleuze sin lesning av den. Pettersen la vekt på forbindelsen mellom

Nietzsche og Welles, slik den framkommer i filmfilosofien til Deleuze.

Vårens WAB-gjester

FoFs mest internasjonalt orienterte enhet er utvilsomt [Wittgensteinarkivet](#). Arkivet har vært år en rekke gjesteforskere, gjesteforelesere og andre besøkende. I tillegg har de hatt flere stipendiater bl.a. en del som har vært finansiert gjennom Cotutelle avtaler som er en form for fellesgrad. For de som ønsker en nærmere beskrivelse av denne typen avtaler finnes det en god beskrivelse [her](#).

Vi tar med en oversikt over vårens besøkende til arkivet for å vise litt av aktivitetsnivået:

- 18. juni: [Simon Glendinning](#) (LSE, European Institute).
- 5. juni: [Mark Steiner](#) (The Hebrew University of Jerusalem, The Division for Advancement and External Relations).
- 28. mai: [Rico Gutschmidt](#) (Technische Universität Dresden, Department of Philosophy).
- 15. mai: [Michael R. Biggs](#) (University of Hertfordshire, Faculty of Art and Design).
- 28. april: [Arthur W. Frank](#) (University of Calgary, Department of Sociology).
- 28. april: [Oddgeir Synnes](#) (Høgskolen Betanien, Fyllingsdalen).
- 18. mars: [Austen Clements](#) (The School of the Art Institute of Chicago).
- 18. mars: Avery Erwin (Columbia University, School of the Arts).
- 3.-11. mars: [Aloisia Moser](#) (UC Berkeley, Philosophy).
- 2. februar: [Andreas Vermehren Holm](#) (Copenhagen).
- 2. februar: [Tomas Espedal](#) (Bergen).
- 26. januar: [Sara Pokorna](#) (University of West Bohemia in Pilsen, Department of Philosophy).

FoF-folk i aksjon

I denne spalten tar vi med hva våre ansatte har deltatt på av ulike arrangementer utenfor UiB.

Hallvard Fossheim holdt innlegget «Plato on the methods of philosophy» (keynote speech) på den internordiske forskningstreningskonferansen “Thinking Through The Ages”, Universitetet i Tromsø, 9. desember 2014.

-*Fossheim* holdt innlegget «The ethical relevance of history of responsibility in research on ethnicity» på 6th [Norwegian Conference on the History of Science](#), på [Norsk Teknisk Museum](#), 12. februar.

-*Fossheim* holdt innlegget «Principles & Practices» på OECD Expert Group Meeting, Venezia 17. mars.

-*Fossheim* holdt innlegget «Aristotle on children and childhood» på [Centuries of Childhood Workshop](#), UiO, 8. april.

-*Fossheim* holdt et innlegg om «Dydsetikk» for lærere ved [Amalie Skram videregående skole](#), 8. mai.

-*Fossheim* holdt innlegget «Immaturity and lack of character in Aristotle» på [1st Conference of The Nordic network for the History of Philosophy](#), University of Jyväskylä, 7. juni.

Espen Gamlund var fast medlem av «[Verdibørsens](#) filosofiske nyhetspanel på P2» i vinter (sammen med [Ole Martin Moen](#) og [Kaja Melsom](#)).

-*Gamlund* skrev «[Hva skal vi med filosofi?](#)» på [Salongen.no](#) 10. mars.

-*Gamlund* deltok i debatt på [Litteraturhuset i Bergen](#) om vaksiner 16. april.

-*Gamlund* skrev kronikken «[Vi må stille krav til foreldre](#)» i Bergens Tidende 24. april.

-*Gamlund* har skrevet flere blogginnlegg på [Politiskfilosofi.no](#)

-*Gamlund* holdt innlegget «The value of wilderness – the case of Antactica» på [en konferanse om Antarktis](#), Tromsø 14. juni.

-*Gamlund* organiserte konferansen «[Saving lives from the Badness of Death](#)» UiO, 21.-22. juni, i samarbeid med FoF og IGS, UiB.

Claus Hallberg holdt talen «Ghost by Kader Attia» ved åpningen av utstillingen av Kader Attias installasjon «Ghost» på Galleri 3.14, 27. mars.

Ole Hjortland har holdt foredraget «Anti-Exceptionalism About Logic» ved følgende universitet: 9. april ved [CSMN](#), UiO; 12. mai. Ved [University of Aberdeen](#), UK; 14. mai ved [University of St Andrews](#), UK og 17. juni ved “Conference on Relativism and Contextualism”, Dubrovnik, Croatia.

Eivind Kolflaath holdt foredraget «Betydningen av fortellinger i bevisbedømmelsen» ved [Juridiska fakulteten, Lunds universitet](#), 14. mai.

-*Kolflaath* holdt foredraget «Beviskravet i straffesaker» under det nasjonale statsadvokatmøtet i Son i Akershus, 21. mai.

-*Kolflaath* har holdt foredragene «Domskonferansens formål og form» og «Strukturering av bevisbedømmelsen» på seks seminarer for norske embetsdommere i perioden april-juni.

Alois Pichler holdt foredraget «The relationship between an anthropological approach to language and the conception of language as a calculus in Wittgenstein's 1930-1933 lectures» på [Wittgenstein's Lectures, Cambridge 1930-1933: Text & Context](#).

-*Pichler* leder [Wittgenstein Summer School i Sienna](#)

Jørgen Pedersen holdt innlegg på et seminar i regi av Reidar Lie som handlet om informert samtykke og genetisk forskning og som ble holdt 5. juni på Solstrand.

Kristin Sampson skal holde innlegget «Complicating Chaos: Re-reading Chôra in Light of Deleuze and Guattari's Notions of Smooth and Striated Space» på den internasjonale konferansen [Daughters of Chaos: Deleuze Studies International Conference](#) som arrangeres i Stockholm 29. juni-1. juli.

Johannes Servan holdt innlegget «Critical self-distancing and the distant others – moral epistemological considerations on the significance of social distance and migration» på konferansen [Phenomenological Crossings](#) i regi av [Nordic Society of Phenomenology](#), 22.-24 april.

Ole Martin Skilleås er valgt som styremedlem i [Nordic Society for Aesthetics](#).

Vi tar også med at vår professor II *Anat Biletzki* holdt det tverrfaglige seminaret [Human Rights in Israel/Palestine - Philosophical, Political and Legal Perspectives](#) ved UiB 8.-11. juni.

Plassen utenfor instituttet på en solfylt dag.

Høstens instituttseminarer

Til høsten skal følgende holde innlegg å instituttseminarrekken:

- 10. september: *Sveinung Sundfør Sivertsen*
- 15. oktober: *Harald Johannessen*
- 12. november: *Espen Gamlund*
- 3. desember: *Morten Nag Opsal*

Alle innleggene er torsdager 14:15-16:00 på rom 210, Sydneplassen 12/13. Følg med i FoFs kalender når det gjelder titler og abstracts for de ulike innleggene.

Ikke fullt så solfylt men sommerlig likevel.

Publikasjoner:

Kevin Cahill: Bokanmeldelse av John Kekes's bok *The Nature of Philosophical Problems* (Oxford, 2015) i [Philosophical Quarterly](#) (online 30. juni).

Christian Erbacher: [Formen des Klärens. Literarisch-philosophische Darstellungsmittel in Wittgensteins Schriften](#) (monograph in the series Explicatio - Analytische Studien zur Literatur und Literaturwissenschaft, edited by G. Gabriel and R. Zymner). Münster: mentis.

- "Editionspraxis, Philosophie und Zivilisationskritik: Die Geschichte von Wittgensteins Vermischten Bemerkungen", [Wittgenstein-Studien](#), 6, 211-236.

- [Editorial Approaches to Wittgenstein's Nachlass: Towards a Historical Appreciation](#), Philosophical Investigations, 38.

Erbacher, C. and Krebs, V. S. (June 2015): [The First Nine Months of Editing Wittgenstein - Letters from G. E. M. Anscombe and Rush Rhees to G. H. von Wright](#), Nordic Wittgenstein Review.

Hallvard Fossheim: "Working against plagiarism", i Nicholas H. Steneck, Melissa S. Anderson, Sabine Kleinert, og Tony Mayer (red.), [Integrity in the Global Research Arena](#), World Scientific (2015), s. 117-123.

- "Development and not-being in Plato's sophist", i [The New Yearbook for Phenomenology and Phenomenological Philosophy Vol XIII](#) (2014), s. 318-328.

Hallvard Fossheim og Helene Ingierd: [Internet Research Ethics](#), red., Cappelen Damm Academic (2015).

Claus Hallberg: "[Emergent Life: Addressing the 'Ontological Diplopia' of the 21st Century through Merleau-Ponty and Deacon](#)," i [Discipline Filosofiche](#), årg. 24, nr. 2, 2014.

- "[Hjernevask-teorien om hjernekjønn er kanskje mindre naturalistisk enn den gir seg ut for å være.](#)" Kommentar i Morgenbladet, nr. 11, 13. mars, 2015, s. 18-19

- "Ghost by Kader Attia." Utvidet utgave av tale holdt ved åpningen av utstillingen av Kader Attias installasjon "Ghost" på [Galleri 3.14](#), trykt i Galleri 3.14s jubileumsskrift "The International Difference."

C. Caret og O. Hjortland: [Foundations of Logical Consequence](#). Oxford University Press, Oxford 2015.

Eivind Kolflaath: "Fortellingens overbevisende kraft" i Anne Lise Kjær, Lin Adrian, Jan Engberg, Jonas Gabrielsen, Morten Rosenmeier og Sten Schaumburg-Müller (red.): [Retten I sproget. En antologi om samspillet mellom ret og sprog i juridisk praksis](#), København 2015, s. 129-143.

Jørgen Pedersen: "Writing history from a normative point of view. The reconstructive method in Honneth's Das Recht Der Freiheit" i Jonas Jakobsen og Odin Lysaker (red.): [Recognition and Freedom. Axel Honneth's Political Thought](#). Leiden Brill, 2015

- "[Ulikhet, arv og populisme](#)». I Dagens næringsliv 15.04.

Lars Fr. H. Svendsen: "Kant og demokratiet", i Raino Malnes og Dag Einar Thorsen (red.): [Demokrati. Historien og ideene](#). Oslo: Dreyer 2015, s. 165-177.

God
sommer!